

1) Ταξινόμηση αεροπορικών φωτογραφιών

Όταν έχει κανείς πολλές φωτογραφίες, πρέπει κάπως να τις βάλει στην σειρά, ώστε να τις βρίσκει εύκολα. Το απλούστερο είναι να τις βάλει κατά χρονολογική σειρά. Κάποιος που τραβούσε ο ίδιος πολλές φωτογραφίες μπορούσε να αναγράφει το έτος λήψεως, τον αύξοντα αριθμό του φιλμ, και τον αύξοντα αριθμό της φωτογραφίας μέσα στο φιλμ. Αυτή ήταν η απλούστερη μορφή ταξινόμησης.

Το φωτογραφικό μου αρχείο ήταν καταχωρημένο χρονολογικά, αλλά δεν περιείχε μόνο αεροπορικές φωτογραφίες. Είχε και ναυτικές και ταξιδιωτικές και οικογενειακές φωτογραφίες, όλες τουρλού όπως είχαν τραβηχτεί. Έπρεπε να έχω ένα τρόπο να ανιχνεύω τα αεροπορικά θέματα που επιθυμούσα.

Τα πράγματα άρχισαν να μπλέκουν περισσότερο όταν απέκτησα φωτογραφίες άλλων. Για παράδειγμα δημιούργησα ένα πρόσθετο αρχείο με επιλεγμένες φωτογραφίες του Βασίλη Κατηνιώτη, ένα πρόσθετο αρχείο με φωτογραφίες από την συλλογή Αλ. Αυδή, άλλο ένα αρχείο από την συλλογή Μπαμπασάκη, καθώς και άλλες μικρότερες συλλογές που μου έδωσαν φίλοι ανεμοπόροι. Είχα και ένα αρχείο για αδέσποτες ελληνικές ανεμοπορικές φωτογραφίες.

Το "Hellenic Soaring Archive" δημιουργήθηκε από επιλογή των αρχείων αυτών, μετά από resizing και trimming των φωτογραφιών. Πρόκειται για αρχείο διατεταγμένο χρονολογικά. Το αρχείο αυτό είναι προσιτό στην διεύθυνση: www.marinaalimos.gr/hsa

* * *

Τόσα ανεξάρτητα φωτογραφικά αρχεία είχαν γίνει μη ευκόλως διαχειρίσιμα. Το να ενοποιηθούν όλα αυτά τα αρχεία χρονολογικά, θα ήταν καταστρο-

φικό. Κάτι έπρεπε να σκεφθούμε, γιατί το πρόβλημα δεν ήταν μόνο δικό μου. Άλλοι φίλοι αεραθλητές που είχαν μεγάλα φωτογραφικά αρχεία, είχαν ανάλογο πρόβλημα ταξινόμησης.

Η αναζήτηση κάποιας φωτογραφίας είναι συχνά προβληματική ακόμα και αν γνωρίζει κανείς που βρίσκεται. Πολλές θαυμάσιες ελληνικές φωτογραφίες αερομοντελισμού βρισκόνταν στο site που διατηρούσε ο Κώστας Κωστόπουλος στο Αγρίνιο. Το site όμως είχε φορτωμένο τόσο πολύ αταξινόμητο υλικό που, όποιος ανέβαζε φωτογραφίες έπρεπε να μας λέει σε ποιο ακριβώς σημείο τις ανέβασε, για να μπορέσουμε να τις δούμε.

Σκεφθήκαμε ότι ήταν σκόπιμο να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων για τις φωτογραφίες όλων των αρχείων μας, χωρίς να συγκεντρωθούν κάπου τα φωτογραφικά αρχεία. Θα αρκούσε η αναγραφή του περιεχομένου των φωτογραφιών κατά ενιαίο τρόπο, ώστε να είναι εύκολη η αναζήτηση κάποιας φωτογραφίας σε οποιοδήποτε αρχείο και να υπήρχε.

Κάναμε κάποιες συναντήσεις με τον Βασ. Κατηνιώτη τον Κυπριανό Μπίρη και τον Φοίβο Πικρό. Το θέμα μας ήταν η ενιαία καταγραφή των φωτογραφιών μας, ώστε οι καταγραφές μας να μπορούσαν να ενσωματωθούν σε κάποια βάση δεδομένων. Το όνομα τής κάθε φωτογραφίας θα παρέμενε όπως το είχε επιλέξει ο καθ' ένας στο προσωπικό αρχείο του.

* * *

Συλλογές με φωτογραφίες αεροσκαφών υπάρχουν πολλές στο διαδίκτυο. Ο τρόπος ανευρέσεως μίας φωτογραφίας είναι απλός. Δημιουργείται ένας κατάλογος ονομάτων αεροσκαφών και από ένας κατάλογος για κάθε χαρακτηριστικό που μας

ενδιαφέρει. Έτσι με συνδυασμό καταλόγων βρίσκουμε πχ. ένα ανεμόπτερο με εκπέτασμα κάτω των 13 μέτρων, που έχει κατασκευαστεί στην Πολωνία, μετά το 1995.

Ανάλογα ισχύουν για τα απεικονιζόμενα άτομα. Χρειάζεται ένας πρόσθετος κατάλογος με ονόματα ανθρώπων. Έτσι, μπορούμε να βρούμε κάποια φωτογραφία που δείχνει κάποιον συγκεκριμένο ανεμοπόρο, με κάποιο συγκεκριμένο ανεμόπτερο.

Τα πράγματα με τους καταλόγους αρχίζουν να μπλέκουν όταν θελήσουμε να καταγράψουμε τόπους, πχ. αεροδρόμια. Τι θα περιλαμβάνει ο κατάλογος των αεροδρομίων για το Τατόι. Θα γράφει Τατόι ή Δεκέλεια ή Σχολή Ικάρων ή LGTT;

Εδώ θα πρέπει όλοι να συμφωνήσουν για το πως ονομάζεται ένα αεροδρόμιο, ελληνικά ή λατινικά. Και τι θα γίνει με τα μικρά αεροπεδία που ο καθένας τα ονομάζει αλλιώς (πχ. το αεροδρόμιο του Μπάμπη);

Τα πράγματα μπλέκουν ακόμα περισσότερο όταν θελήσουμε να καταγράψουμε ένα ανεμόπτερο στην Πάρνηθα ή στο Μενίδι. Ακόμα πιο δύσκολα ισχύουν για φωτογραφίες αετών και παραπέντε, που δρουν σε διάφορα βουνά.

Ο Φοίβος Πικρός δημιούργησε μια μικρή εφαρμογή σε Access που ήταν κατάλληλη για διαχείριση αεροπορικών καταλόγων. Το πρόβλημα όμως ήταν η επιλογή των λέξεων που θα έμπαιναν σε κάθε κατάλογο. Η εφαρμογή αυτή δεν προχώρησε.

* * *

Η επόμενη σκέψη ήταν να συνοδευθεί κάθε φωτογραφία με ένα ομώνυμο αρχείο κειμένου (.txt). Στο κείμενο θα γινόταν περιγραφή της φωτογραφίας σε ελεύθερη γλώσσα χωρίς κωδικοποίηση των χρησιμοποιούμενων όρων. Η αναζήτηση των

φωτογραφιών θα γινόταν με κάποιο ψαχτήρι, όπως γίνεται με το google.

Η ιδέα ήταν καλή, αλλά η εκτέλεση ήταν αδύνατη. Κανείς δεν είχε διάθεση να περιγράψει σε ελεύθερη γλώσσα το τι απεικόνιζε κάθε μια από τις χιλιάδες φωτογραφίες του.

Το απλούστερο ήταν να συνεχίσει η ίδια κλασική μέθοδος αναζητήσεως αεροπορικών φωτογραφιών που ήδη εφαρμόζαμε:

- Μανώλη, μήπως έχεις εσύ μια φωτογραφία του Κυρμίζη που πετάει με Canka στο Τατόι;

2) Ταξινόμηση αεροπορικών βιβλίων κατά Dewey

Η ταξιθέτηση των βιβλίων στα ράφια μιας βιβλιοθήκης είναι σήμερα αντικείμενο εξειδικευμένων ατόμων που έχουν διδαχθεί τις μεθόδους που θα περιγράψουμε. Υπάρχουν στην χώρα μας εξειδικευμένες σχολές βιβλιοθηκονομίας.

Η παραδοσιακή μέθοδος ταξινόμησης βιβλίων, που χρησιμοποιείται και στην Ελλάδα, είναι η ταξινόμηση κατά Dewey (Ντιούι). Γύρω στο 1876 ο Dewey καταλογογράφησε τα θέματα που μπορεί να περιέχει ένα βιβλίο. Το σύστημα είναι δεκαδικό (DDC Dewey Decimal Classification).

Οι κύριες 10 τάξεις του δεκαδικού συστήματος ταξινόμησης Dewey είναι:

000 – Γενικά θέματα

100 – Φιλοσοφία και ψυχολογία

200 – Θρησκεία

300 – Κοινωνικές επιστήμες

400 – Γλώσσα

500 – Φυσικές επιστήμες και μαθηματικά

600 – Τεχνολογία (εφαρμοσμένες επιστήμες)

700 – Τέχνες και διασκέδαση

800 – Λογοτεχνία και ρητορική

900 – Ιστορία και γεωγραφία

Το 1876 δεν υπήρχαν ούτε αεροπλάνα, ούτε αυτοκίνητα, ούτε υπολογιστές. Η κορυφή της τεχνολογίας ήταν ακόμα οι ατμομηχανές. Βλέπουμε

λοιπόν ότι στην ομαδοποίηση Dewey δίνεται πολύ λίγη σημασία στην τεχνολογία. Όταν η τεχνολογία άρχισε να αναπτύσσεται αλματωδώς, την στριμώξαμε σε υποομάδες. Το σύστημα Dewey είναι απαρχαιωμένο και αν ξεκινούσαμε σήμερα, θα το φτιάχναμε πολύ διαφορετικά. Δεν μπορεί όμως κανείς να μετονομάσει μερικά εκατομμύρια βιβλία που βρίσκονται στις βιβλιοθήκες όλου του κόσμου. Έτσι, διατηρούμε πάντα το σύστημα ταξινόμησης κατά Dewey, προσθέτοντας συνεχώς νέους κλάδους, όσο απαιτείται από την πρόοδο.

Η τάξη 6 (Τεχνολογία) που μας ενδιαφέρει για την αεροπορία αναπτύσσεται ως εξής:

610 Ιατρική

620 Εφαρμοσμένη μηχανική

630 Γεωργία

640 Οικιακή οικονομία

650 Διοικητική (Μάνατζμεντ)

660 Χημική μηχανική

670 Μεταποίηση

680 Βιομηχανική παραγωγή προϊόντων

690 Κτίρια

Η αεροπορία βρίσκεται μέσα στην τάξη 62 (Εφαρμοσμένη μηχανική). Στον τριψήφιο αριθμό 623 βρίσκουμε τα πλωτά μέσα μαζί με τα πολεμικά, αλλά δεν βρίσκουμε σε τριψήφιο αριθμό τα αεροπλάνα. Αυτά βρίσκονται στριμωγμένα στον τριψήφιο αριθμό 629 (Άλλοι κλάδοι της εφαρμοσμένης μηχανικής).

Τελικώς η αεροπορία βρίσκεται στον αριθμό 629.1 (Αεροδιαστημική μηχανική)

* * *

Για να βρείτε σε κάποιο ράφι βιβλιοθήκης ένα θέμα που σας ενδιαφέρει, θα πρέπει να ξέρετε τον αριθμό Dewey του θέματος. Συχνά όμως στα ευρετήρια των ελληνικών βιβλιοθηκών δεν αναγράφεται ο αριθμός Dewey, αλλά η περιγραφή του. Ο πρωτότυπος κατάλογος Dewey γράφει την περιγραφή στην αγγλική. Για τις ελληνικές βιβλιοθήκες υπήρξε ανάγκη να δημιουργηθεί ελληνική περιγραφή κάθε αριθμού Dewey.

Αυτό έγινε από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΤΚ), και έτσι υπάρχουν στις ελληνικές βιβλιοθήκες κατάλογοι με την ελληνική κωδικοποίηση κατά Dewey, όπου μπορείτε να ανατρέξετε. Το σύστημα Dewey αναπτύσσεται συνεχώς. Σήμερα πρόκειται για ένα πολύτομο έργο που έχει κάνει την 22η έκδοση.

Το σύστημα αναπτύσσετε συνεχώς σαν δένδρο. Αν ζητήσετε ένα κλάδο του δένδρου, θα βρείτε τα βιβλία όλων των υποκλάδων του. Αν θέλετε κάτι εξειδικευμένο θα πρέπει να γνωρίζεται τους υπάρχοντες υποκλάδους. Για την αεροπορία, οι αριθμοί Dewey καλύπτουν μόνο δύο σελίδες του ελληνικού ευρετηρίου.

* * *

Μην νομίζετε όμως ότι θα βρείτε στον κλάδο 629.1 όλα τα αεροπορικά βιβλία, όπως τα έχετε στην ειδική αεροπορική βιβλιοθήκη σας. Εσείς έχετε τα αεροπορικά διηγήματα μαζί με τα αεροπλάνα. Σε μια γενική βιβλιοθήκη όμως, υπάρχει ειδικός κωδικός για την λογοτεχνία, όπου θα βρεθούν (πολύ μακριά από τα αεροπλάνα) τα λογοτεχνικά βιβλία που εσείς θεωρείτε αεροπορικά.

Γύρω από το ιαπωνικό αεροπλάνο Zero έχω στην βιβλιοθήκη μου τρία βιβλία. Ένα είναι περιγραφικό για το αεροπλάνο και θα βρίσκεται κάπου στον κλάδο 629.1. Δεύτερο είναι η βιογραφία του σχεδιαστή Jiro Horikoshi, όπου περιγράφεται η εξέλιξη του τύπου. Τρίτο είναι η βιογραφία κάποιου πιλότου του ναυτικού που πολέμησε με τα Zero και περιγράφει την χρήση τους. Για μένα τα βιβλία αυτά είναι μια ομάδα πλάι-πλάι. Σε μια γενική βιβλιοθήκη η βιογραφία του αεροναυπηγού θα ήταν στις βιογραφίες (κλάδος 920, βιογραφίες), η δε δραστηριότητα του πιλότου θα ήταν στην ιαπωνική ιστορία (κλάδος 990, ιστορία, λουπές χώρες).

Ακόμα και η αεροδυναμική που θα θεωρούσατε ότι θα ήταν σίγουρα μαζί με τα αεροπλάνα, δεν είναι. Η αεροδυναμική ανήκει στην μηχανική ρευστών που είναι κλάδος της φυσικής (κλάδος 530).

Όσο για τον αιωροπτερισμό, βρίσκεται μαζί με τα αθλήματα στον αριθμό 797.5.

* * *

Μετά από όλα αυτά, θα σκεφθείτε ίσως ότι η ταξινόμηση κατά Dewey δεν είναι πολύ χρήσιμη. Και όμως, όταν δοκιμάσετε να βρείτε σε κάποια μεγάλη βιβλιοθήκη κάποιο θέμα, η περιγραφή του θέματος κατά Dewey είναι πολύτιμη.

Σήμερα, όλες οι μεγάλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος καθώς και οι ακαδημαϊκές, έχουν ένα κοινό ευρετήριο που ονομάζεται «Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών» Ο τρόπος να βρείτε τα βιβλία που αφορούν ένα θέμα είναι, να αναζητήσετε τον αριθμό Dewey, ή τον ελληνικό τίτλο του αριθμού Dewey που αντιστοιχεί στο θέμα αυτό.

Σήμερα, η αναζήτηση των βιβλίων γίνεται με καταλόγους OPAC (Online Public Access Catalogue). Ο OPAC δεν είναι μια εφαρμογή, αλλά μια ομάδα εφαρμογών που βρίσκονται ακόμα σε φάση εξελίξεως. Τα sites των ελληνικών βιβλιοθηκών σας επιτρέπουν να ψάξετε τα βιβλία τους μέσω κάποιου OPAC. Αν κάπου δεν σας παρέχουν την δυνατότητα να ψάξετε με αριθμό Dewey, δοκιμάστε να ψάξετε με την περιγραφή του.

Για παράδειγμα μπειτε στην βιβλιοθήκη του ΕΜΠ.

www.lib.ntua.gr/gr/opac.html

Ψάχνοντας με αριθμό Dewey 629.1 θα βρείτε όλα τα σχετικά βιβλία της βιβλιοθήκης, ασχέτως γλώσσας.

* * *

Το σύστημα Dewey έχει σκοπό να βάλει τα ομοειδή βιβλία σε κάποιο ράφι της βιβλιοθήκης, δηλαδή να κάνει ταξινόμηση των βιβλίων. Ο αριθμός ταξινομήσεως είναι ο αριθμός ταξινομήσεως (το ράφι της βιβλιοθήκης) με πρόσθετα τα τρία πρώτα γράμματα από το όνομα του συγγραφέως.

Κάθε βιβλίο μπορεί να τοποθετηθεί μόνο σε ένα ράφι. Έτσι κάθε βιβλίο έχει μόνο έναν αριθμό Dewey, άσχετα από πόσα θέματα περιλαμβάνει. Εξαρτάται απολύτως από την κρίση του βιβλιοθηκονόμου να καταχωρήσει ένα βιβλίο σε κάποιο θέμα που εκείνος θεωρεί δεσπόζον. Δεν μπορεί να μας δηλώσει ότι ένα βιβλίο άπτεται περισσότερων θεμάτων.

Και όμως υπάρχει κάποιος ελληνικός κατάλογος βιβλίων που αποδίδει σε κάθε βιβλίο δύο και τρεις αριθμούς Dewey. Πρόκειται για τον κατάλογο Biblionet που δεν είναι βιβλιοθήκη με βιβλία, αλλά κατάλογος ελληνικών βιβλίων. Εκεί μπορείτε να διαβάσετε τους αριθμούς Dewey κάθε βιβλίου, χωρίς την ελληνική ή ξενόγλωσση περιγραφή. Βρίσκεται στην διεύθυνση:

www.biblionet.gr/

Σε κάθε βιβλίο που βλέπετε, αναγράφεται και ο αριθμός Dewey. Αν επιλέξετε τον αριθμό, βλέπετε ποια άλλα βιβλία καλύπτουν το ίδιο θέμα.

3) Ταξινόμηση της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου

Γύρω στο 1900 η βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ επινόησε μια διαφορετική ταξινόμηση, την Library of Congress Classification (LCC) που είναι κατά τι πιο σύγχρονη από την Dewey.

Αντί για αριθμούς, χρησιμοποίησε για τις βασικές τάξεις γράμματα. Αφαιρώντας τα I,O,W,X και Y, προέκυψαν 21 βασικές τάξεις, αντί για τις 10 του δεκαδικού συστήματος.

A Γενικά έργα

B Φιλοσοφία -ψυχολογία -θρησκεία

C Βοηθητικές επιστήμες της ιστορίας

D Ιστορία: γενικά και ο Παλαιός Κόσμος

E και F Ιστορία: Αμερική

G Γεωγραφία -χάρτες -ανθρωπολογία

H Κοινωνικές επιστήμες

J Πολιτικές επιστήμες

K Δίκαιο

L Εκπαίδευση

M Μουσική

N Καλές τέχνες

P Γλωσσολογία και λογοτεχνία

Q Επιστήμες

R Ιατρική

S Γεωργία

T Τεχνολογία

U Στρατιωτικές επιστήμες

V Ναυτικές επιστήμες

Z Βιβλιογραφία - βιβλιοθηκονομία

Για τα αεροπορικά θέματα, τα πράγματα είναι απλούστερα από ότι κατά Dewey. Η τάξη T (Technology) διαθέτει την Subclass TL (Motor vehicles, Aeronautics, Astronautics) όπου οι αριθμοί TL500-777 είναι αφιερωμένοι στην αεροπορία. Όσο για το ναυτικό, έχει στην διάθεσή του μια ολόκληρη τάξη την Class V (Naval science).

Η ταξινόμηση του Κογκρέσου δεν είναι άμοιρη προβλημάτων, γιατί είναι αμερικανοστραφής. Περιλαμβάνει πολλούς αριθμούς αφιερωμένους στην αμερικανική ήπειρο. Η ταξινόμηση Dewey είχε γίνει με βάση τις τότε υπάρχουσες επιστήμες. Αντιθέτως η ταξινόμηση του Κογκρέσου έγινε με βάση τα τότε υπάρχοντα βιβλία τους. Στις ΗΠΑ, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν συνήθως την ταξινόμηση του Κογκρέσου. Οι γενικές βιβλιοθήκες συνήθως χρησιμοποιούν την ταξινόμηση Dewey.

* * *

Οι DDC (Dewey) και LCC (Congress) είναι οι επικρατέστερες ταξινομήσεις. Υπάρχουν όμως και πολλά πιο σύγχρονα συστήματα ταξινομήσεως βιβλίων για γενικές βιβλιοθήκες, στα οποία δεν θα επεκταθούμε, γιατί δεν έχουν ευρεία εφαρμογή.

Για την αεροπορία έχουν ενδιαφέρον τα συστήματα ταξινομήσεως των ειδικών αεροπορικών βιβλιοθηκών.

4) Ειδικές αεροπορικές βιβλιοθήκες

Ειδικές θεματικές βιβλιοθήκες (special libraries) δεν έχουν λόγο να κουβαλάν μαζί τους όλες τις ανθρώπινες γνώσεις. Μπορούν να έχουν απλούστερα συστήματα ταξινομήσεως.

Για παράδειγμα η FAA έχει ένα απλό θεματολόγιο με τετραψήφια ανάπτυξη. Η βασική ταξινόμηση των θεμάτων είναι η εξής:

FAA standard subject classification system

1000 Administration, Management, and Policies
2000 Legal
3000 Training
4000 Agency Aircraft Management
5000 Airports, Launching, and Landing Facilities
6000 Airway Facilities
7000 Air Traffic Management
8000 Flight Safety, Standards and Procedures
9000 Aviation Medicine

Παρατηρούμε ότι το θεματολόγιο έχει συγκεντρώσει μόνο τα θέματα που αφορούν την FAA. Η ειδική ιατρική και η ειδική νομοθεσία δεν είναι τμήματα κάποιων αντίστοιχων γενικών θεμάτων, αλλά ανήκουν στο γενικό θέμα «αεροπορία» που ενδιαφέρει την FAA.

Η NASA έχει πρωτοτυπήσει. Δεν έχει σύστημα αυστηρά δεκαδικό αλλά εκατονταδικό. Μοίρασε εκατό πεδία γνώσεων στα θέματα που την ενδιαφέρουν, όχι αυστηρά σε δεκάδες, αλλά ανάλογα με την βαρύτητα κάθε θέματος. Άφησε και κάποια κενά για μελλοντική συμπλήρωση.

NASA Scientific and Technical Information (STI) subject classifications.

01 Aeronautics (General)

02 Aerodynamics
03 Air Transportation and Safety
04 Aircraft Communications and Navigation
05 Aircraft Design, Testing and Performance
06 Avionics and Aircraft Instrumentation
07 Aircraft Propulsion and Power
08 Aircraft Stability and Control
09 Research and Support Facilities (Air)

12 Astronautics (General)

13 Astrodynamics
14 Ground Support Systems and Facilities (Space)
15 Launch Vehicles and Launch Operations
16 Space Transportation and Safety
17 Space Communications, Spacecraft

Communications, Command and Tracking
18 Spacecraft Design, Testing and Performance
19 Spacecraft Instrumentation and Astrionics
20 Spacecraft Propulsion and Power

23 Chemistry and Materials (General)

24 Composite Materials
25 Inorganic, Organic and Physical Chemistry
26 Metals and Metallic Materials
27 Nonmetallic Materials
28 Propellants and Fuels
29 Space Processing

31 Engineering (General)

32 Communications and Radar
33 Electronics and Electrical Engineering
34 Fluid Mechanics and Thermodynamics
35 Instrumentation and Photography
36 Lasers and Masers
37 Mechanical Engineering
38 Quality Assurance and Reliability
39 Structural Mechanics

42 Geosciences (General)

43 Earth Resources and Remote Sensing
44 Energy Production and Conversion
45 Environment Pollution
46 Geophysics
47 Meteorology and Climatology
48 Oceanography

51 Life Sciences (General)

52 Aerospace Medicine
53 Behavioral Sciences
54 Man/System Technology and Life Support
55 Exobiology

59 Mathematical and Computers (General)

60 Computer Operations and Hardware
61 Computer Programming and Software
62 Computer Systems
63 Cybernetics, Artificial Intelligence and Robotics
64 Numerical Analysis
65 Statistics and Probability
66 Systems Analysis and Operations Research
67 Theoretical Mathematics

70 Physics (General)

71 Acoustics
72 Atomic and Molecular Physics
73 Nuclear Physics
74 Optics
75 Plasma Physics
76 Solid-State Physics
77 Physics of Elementary Particles and Fields

80 Social and Information Sciences (General)

81 Administration and Management
82 Documentation and Information Science
83 Economics and Cost Analysis
84 Law, Political Science and Space Policy
85 Technology Utilization and Surface Transportation

88 Space Sciences (General)

89 Astronomy
90 Astrophysics
91 Lunar and Planetary Science and Exploration
92 Solar Physics
93 Space Radiation

99 General

Η ταξινόμηση της NASA κατηγορείται ότι είναι πολύ εξειδικευμένη στον αεροπορικό τομέα και δεν επιτρέπει ανάπτυξη σε παράπλευρους τομείς. We couldn't care less.

5) Ελληνικές αεροπορικές βιβλιοθήκες

Στην χώρα μας δεν γνωρίζουμε να υπάρχουν δημόσιες αεροπορικές βιβλιοθήκες. Η Πολιτική Αεροπορία δεν είχε αεροπορική βιβλιοθήκη. Η Πολεμική αεροπορία είχε την βιβλιοθήκη της Σχολή Ικάρων που εξαφανίστηκε μετά τον σεισμό της Πάρνηθας και τις βροχές που ακολούθησαν.

Οι αεροπορικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα είναι ιδιωτικές. Όλα τα ελληνικά αεροπορικά βιβλία είναι καταγεγραμμένα στο site: www.aerodata.gr

Το aerodata ξεκίνησε από λίγα βιβλία και προσεγγίζει ήδη τους 500 τίτλους. Όταν ξεκίνησε η καταγραφή, δεν φανταζόμαστε ποτέ ότι θα χρειαστεί

ταξινόμηση και θεματικό ευρετήριο για τα βιβλία. Αν τα βιβλία συνεχίσουν να αυξάνονται, το πρόβλημα θα βρεθεί μπροστά μας.

* * *

Εκτός των ελληνικών βιβλίων, οι ελληνικές ιδιωτικές αεροπορικές βιβλιοθήκες έχουν πολλά ξενόγλωσσα βιβλία, σε κάθε δυνατή γλώσσα κράτους που έχει αεροπορία. Βιβλία με φωτογραφίες, σχέδια και τεχνικά στοιχεία, διαβάζονται εύκολα από τους εξειδικευμένους στα αεροπορικά, ασχέτως της γλώσσας στην οποία είναι γραμμένα.

Υπάρχουν και συλλογές από ειδικά αεροπορικά περιοδικά κάθε είδους, που λυγίζουν τα ράφια των βιβλιοθηκών. Όλα αυτά είναι αταξινομήτα, ο δε Dewey είναι τελείως ακατάλληλος για κάτι τέτοιο.

Αν αρχίσουν να συγκεντρώνονται οι ιδιωτικές βιβλιοθήκες σε ευρύτερη αεροπορική συλλογή, ανακύπτει αμέσως πρόβλημα ταξινόμησης

* * *

Το κύριο πρόβλημα των ιδιωτικών βιβλιοθηκών δεν είναι τα βιβλία. Κάθε ιδιώτης μπορεί να βρει στην βιβλιοθήκη του κάποιο βιβλίο. Το πρόβλημα είναι το περιεχόμενο των βιβλίων. Πχ: Κάπου υπήρχε ένα πολύ καλό κεφάλαιο για υδροπλάνα. Αλλά σε ποιο βιβλίο ήταν;

Στο βιβλίο μας για την «ιστιοπλοΐα ξηράς» αναφερθήκαμε στον προβληματισμό για την γεωμετρία του ριναίου τροχού των τρικύκλων συστημάτων. Το θέμα «συστήματα προσγειώσεως αεροσκαφών» δεν είναι συνήθως αντικείμενο βιβλίων, αλλά κάποιου κεφαλαίου σε αεροπορικά βιβλία. Σε ποιά όμως;

Ο άνθρωπος εγκέφαλος έχει ένα πολύ καλό σύστημα αναζήτησης πληροφοριών. Ο Παντελής Καλογεράκος έχει ένα μεγάλο αρχείο. Αν του ζητήσετε κάποια περίεργη πληροφορία, θα ανοίξει κάποιο κιβώτιο με περιοδικά. Θα βρει ένα συγκεκριμένο τεύχος. Θα ξεφυλλίσει πρόχειρα το περιοδικό και θα σας δείξει την αναζητούμενη φωτογραφία. Αυτό δεν μπορείτε να το κάνετε ακόμα με κανένα σύστημα ταξινόμησης.

6) Θησαυροί

Πριν από κάποιες δεκαετίες, ένας Ελληνοαμερικανός μου χάρισε ένα Θησαυρό (Thesaurus). Ήταν ένα βιβλίο με ευρετήριο, για να βρίσκεις συνώνυμες αγγλικές λέξεις. Το έβαλα στην βιβλιοθήκη μου, αποδίδοντάς του σημασίαν ωμέγα. Σήμερα όμως, το ξαναβλέπω με νέο ενδιαφέρον.

Πρόκειται για τον “Roget’s Thesaurus of English words and phrases” που έχει κάνει την πρώτη του έκδοση το 1940. Αυτό που έχω, είναι η 5η έκδοση του 1942.

Έχει χωρισμένες τις λέξεις σε 6 κατηγορίες:

1. *Abstract relations*
2. *Space*
3. *Matter*
4. *Intellect*
5. *Volition*
6. *Affections*

Κάθε κατηγορία έχει υποκατηγορίες όπου κατατάσσονται οι λέξεις της αγγλικής γλώσσας που έχουν παρόμοιο νόημα. Στο τέλος υπάρχει αλφαβητικό ευρετήριο που μας παραπέμπει από κάθε λέξη, στην αντίστοιχη ομάδα συνωνύμων ή παραπλήσιων εννοιών.

* * *

Η NASA έχει εκδώσει έναν θησαυρό αεροπορικών λέξεων. Η μορφή του είναι διαφορετική από του Roget. Για κάθε λέξη παραθέτει:

1. *Postable Term*
2. *Date Added*
3. *Scope Note*
4. *Definition*
5. *Used For Term*
6. *Generic Structure*
7. *Related Term*

Βλέπουμε δηλαδή ότι μας δίνει τον ορισμό της λέξης (Definition) όπως μας δίνουν τα λεξικά. Μας δίνει ευρύτερες και ειδικότερες έννοιες (Generic

Structure) με την λέξη μας στο μέσον της λίστας. Μας δίνει και σχετικούς όρους (Related terms).

Τον NASA thesaurus (1.107 σελίδες) μπορείτε να κατεβάσετε ελεύθερα σαν αρχείο .pdf από την διεύθυνση: www.sti.nasa.gov/thesvol1.pdf

7) Ταξινόμηση των γνώσεων

Μετά από πολλά συστήματα ταξινόμησης και θησαυρούς, κάποιοι διεύρυναν το θέμα ώστε να συμπεριλάβει όλες τις ανθρώπινες γνώσεις. Γενικά, όσο το θέμα διευρύνεται τόσο γίνεται πιο χαώδες στην οργάνωση των σχέσεων μεταξύ των εννοιών.

Εμείς ασχοληθήκαμε με την ταξινόμηση, προσπαθώντας να λύσουμε συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα. Άλλοι όμως, οργανώνουν γενικότερα όχι μόνο τις γνώσεις, αλλά και τα συναισθήματα, φιλοδοξώντας να βρουν την περιώνυμη σχέση ανάμεσα «στον φάντη και το ρετσινόλαδο».

8) Το μέλλον της ταξινόμησης

Σε κάποιες δεκαετίες, οι βιβλιοθήκες θα είναι αποκλειστικά ψηφιακές, όπως είναι σήμερα οι δισκοθήκες. Τα χάρτινα βιβλία των μεγάλων βιβλιοθηκών θα φυλαχθούν σε μουσεία βιβλίων, μαζί με τους δίσκους βινυλίου. Οι αναγνώστες θα χρησιμοποιούν κάποιον OPAC για να επιλέγουν βιβλία για διάβασμα, ή για να τα κατεβάσουν στις ιδιωτικές θεματικές βιβλιοθήκες τους.

Η θεματική αναζήτηση βιβλίων θα έχει τότε πολύ μεγαλύτερη χρήση από ότι έχει σήμερα. Δεν θα επιλέγουμε τα βιβλία από κάποιο ράφι, αλλά από κάποιον ταξινομικό αριθμό (ή την περιγραφή του).

Η χρήση της ταξινόμησης (με αριθμούς ή με λόγια) θα είναι απαραίτητη για κάθε αναγνώστη.

K. Πικρός

Για ελεύθερη καταφόρτωση (downloading) κάποιων αεροπορικών βιβλίων (.pdf) βλέπε:

www.aerodata.gr/biographies.php?id=7